

Sygn. akt I C 1230/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 24 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący Alicja Zych

protokolant Paulina Radomska

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2014 roku na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) w A.

przeciwko K. D.

o zapłatę

1. oddała powództwo,

2. zasądza od powoda Banku (...) w A. na rzecz pozwanej K. D. kwotę 7 217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1230/13

UZASADNIENIE

Pozwem w postępowaniu upominawczym z dnia 12 września 2013 roku powód Bank (...) w A. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty, aby pozwana K. D. zapłaciła kwotę 325 495,48 złotych wraz z odsetkami od kwoty 284 336,99 złotych - od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia zapłaty, a od kwoty 41 158,49 złotych - od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W wypadku wniesienia przez pozwaną sprzeciwu w powyższym terminie lub w wypadku przekazania sprawy do postępowania zwykłego, powód Bank (...) w A. wniósł od zasądzenie od pozwanej powyżej wskazanej kwoty wraz z ustawowymi odsetkami szczegółowo oznaczonymi jak wyżej oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm obowiązujących (petitum pozwu, k. 2-2v).

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że pozwana zawarła z nim dwie umowy kredytowe. Pierwszą z nich w dniu 14 listopada 2008 roku o numerze (...) na kwotę 200 000 złotych, a drugą w dniu 25 września 2009 roku o numerze (...) na kwotę 100 000 złotych. Raty wskazanych umów miały być płatne kwartalnie w wysokości odpowiednio 5 000 złotych i 3 225 złotych. Pozwana od II kwartału 2011 roku zaprzestała jakichkolwiek spłat obu kredytów, których ostateczny termin spłaty był przewidywany na 2017 i 2018 rok. Termin wymagalności II raty w 2011 roku przypadł na dzień 1 lipca 2011 roku po upływie terminu zapłaty 30 czerwca 2011 roku, za drugi kwartał 2011 roku. W zaistniałej sytuacji bank powiadomił pozwaną o wypowiedzeniu powyższych umów kredytowych pismem z dnia 17 stycznia 2013 roku. Pozwana zawiadomienie odebrała w dniu 22 stycznia 2013 roku ale dotychczas nie zwróciła niewykorzystanej części kredytów. W żaden sposób nie wyraziła również chęci polubownego i dobrowolnego rozwiązania przedmiotowej sytuacji. Powód wskazał, iż z tytułu pierwszej umowy pozwanej do zwrotu pozostała kwota 160 000 złotych wraz z odsetkami umownymi i karnymi. Odsetki umowne w wysokości 9 % naliczone zostały od dnia wymagalności pierwszej niezapłaconej raty do dnia skutecznego wypowiedzenia umowy kredytu w dniu 21 lutego 2013 roku, co pozwoliło

na ustalenie kwoty 16 990,28 złotych. Od kwoty niespłaconego kredytu przysługiwały również odsetki karne będące odsetkami maksymalnymi, które na dzień 21 sierpnia 2013 roku wyniosły łącznie 26 595,44 złote. W sumie zaległość główna pozwanej z tytułu umowy z dnia 14 listopada 2008 roku wyniosła 203 585,72 złote.

W dalszej części powód wskazał, iż z tytułu drugiej umowy pozostała do zwrotu kwota 87 075,00 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości 17% liczonymi w okresach miesięcznych od dnia wymagalności pierwszej niezapłaconej raty, które wyniosły 20 271,71 złotych i odsetkami karnymi liczonymi od dnia wymagalności pierwszej niespłaconej raty, które będąc odsetkami maksymalnymi na dzień 21 sierpnia 2013 roku wyniosły 14 563,05 złotych. Zaległość główna pozwanej z tytułu powyższej umowy w sumie wynosi 121 909,76 złotych, a łączna zaległość z tytułu wypowiedzianych pozwanej umów wyniosła 325 495,48 złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi jak w petitum (uzasadnienie pozwu, k. 2v-3).

W dniu 9 października 2013 roku tut. Sąd pod sygn. akt I Nc 308/13 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym orzekł, że pozwana K. D. w ciągu dwóch tygodni powinna zapłacić powodowi Bankowi (...) w A. kwotę 325 495,48 złotych z umownymi odsetkami ustawowymi w stosunku do kwoty 284 336,99 złotych od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia zapłaty i od kwoty 41 158,49 złotych od dnia 12 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 11 285,7 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania albo wnieść w tymże terminie do tut. Sądu sprzeciw (nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, k. 18).

W dniu 2 listopada 2013 roku pozwana K. D. osobiście wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości oraz wnosząc o oddalenie powództwa, jak również o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu według norm prawem przepisanych w tym kosztów zastępstwa procesowego o ile wystąpią. W pierwszej kolejności pozwana podnosiła zarzut niewłaściwości funkcjonalnej Sądu wskazując, iż właściwym do rozpoznania jest Sąd Gospodarczy.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana ponadto przyznała fakt zawarcia umów kredytowych, zaprzeczając pozostałym okolicznościom podniesionym w pozwie. Z ostrożności procesowej K. D. postanowieniom o odsetkach karnych zarzut sprzeczności z ustawą i z zasadami współżycia społecznego (sprzeciw, k. 29-29v).

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 31 stycznia 2014 roku (data wpływu) strona powodowa ustosunkowała się do zarzutu niewłaściwości funkcjonalnej Sądu wskazując, iż zawierając umowy kredytu pozwana występowała jako osoba fizyczna. Podniosła ponadto, iż umowy kredytowe zostały wypowiedziane z uwagi na zaległości w płatnościach, a sposób naliczania odsetek został szczegółowo określony w treści uzasadnienia pozwu. Skutkiem braku spłaty zobowiązań z tytułu umów kredytowych było zgodnie z treścią umów, naliczenie odsetek karnych od przeterminowanego zobowiązania. Ich wysokość była aktualna na dzień zawarcia umowy kredytowej, wartość procentowa zmieniała się jednak wraz ze zmianami w zakresie wysokości odsetek maksymalnych. Odsetki karne od przeterminowanych zobowiązań naliczane były zgodnie z obowiązującym prawem i z uwzględnieniem wartości odsetek maksymalnych w momencie ich naliczania (odpowiedź na sprzeciw, k.40-40v).

W piśmie procesowym z dnia 7 lutego 2014 roku powód zmodyfikował roszczenie pozwu podnosząc, iż w przypadku skutecznego wniesienia przez pozwaną sprzeciwu w terminie lub skierowania sprawy do rozpoznania w trybie zwykłym wnosi o zasądzenie od K. D. kwoty 323 776,71 złotych z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 287 297,60 złotych od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia zapłaty, a od kwoty 36 479,11 złotych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Na rozprawie w dniu 21 lutego 2014 roku pełnomocnik powoda cofnął powództwo ponad kwotę 323 776,71 zł wraz z odsetkami ustawowymi i zrzekł się w tym zakresie roszczenia.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, iż wykonując zobowiązanie Sądu dokonała rozliczeń sald zadłużenia pozwanej wynikającego z dwóch umów kredytowych i w konsekwencji ujawniła błąd rachunkowy skutkujący modyfikacją roszczenia pozwu (pismo procesowe, k. 43-44).

W piśmie procesowym przygotowawczym z dnia 7 marca 2014 roku pozwana reprezentowana przez już przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jej rzecz

kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniosła również zarzut przedawnienia oraz nieoznaczenia i nieudowodnienia roszczenia.

W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanej wskazał, iż powód dochodzi roszczeń z dwóch umów kredytowych których kredytobiorcą była pozwana ale i jej mąż M. D.. W dniu 20 lipca 2010 roku powód wystąpił do Sądu Rejonowego w Łukowie o nadanie klauzuli wykonalności BTE z dnia 15 lipca 2010 roku przeciwko M. D.. Powód wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, który dotyczył również umowy z dnia 14 listopada 2010 roku nr (...) oraz umowy nr (...) z dnia 25 września 2009 roku, a także umowy nr (...) z dnia 25 lipca 2008 roku. Łączna suma należności według wystawionego tytułu wynosiła 311 906,62 złote. Pozwana nie była stroną tego postępowania. Wedle treści dokumentów złożonych do sprawy o sygn. akt I Co 1169/10 zadłużenie M. D. z tytułu wskazanych umów kredytowych wynosiło 302 000 złotych i oznaczone było jako niespłacony kredyt. Przedłożone dwie kopie umów kredytowych były tożsame z tymi, które jak wskazał pełnomocnik pozwanej stanowią podstawę żądań w niniejszej sprawie. Powyższe prowadzi do uznania, iż roszczenia dochodzone pozwem zostały postawione w stan wymagalności na dzień 15 lipca 2010 roku (data wystawienia BTE), a powództwo zostało wniesione w dniu 12 września 2013 roku. Co do zasady minął zatem 3 letni termin przedawnienia. Pełnomocnik podkreślił, iż pozwana i jej mąż byli jednym kredytobiorcą, a wypowiedzenie umowy M. D. oznaczało także wymagalność kredytów wobec K. D.. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 18 sierpnia 2010 roku bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przeciwko M. D. został zaopatrzony w klauzulę wykonalności do kwoty 400 000 złotych (kredyt nr (...)), do kwoty 200 000 złotych (kredyt nr (...)) oraz do kwoty 100 000 złotych (kredyt nr (...)). Wykonalnością objęto zatem całość dochodzonych w sprawie żądań.

Uzasadniając zarzut nieoznaczenia i nieudowodnienia roszczenia strona pozwana dodatkowo podniosła, iż postanowieniem Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 4 października 2010 roku w sprawie I Co 1145/11 nadano klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu powoda przeciwko pozwanej do kwoty 400 000 złotych. Postanowieniem z dnia 27 lipca 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie sygn. akt II Cz 176/12 zmienił natomiast to postanowienie Sądu Rejonowego w Łukowie w ten sposób, iż wnioski o nadanie klauzuli wykonalności oddalił. W oparciu o postanowienie Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 4 października 2010 roku powód realizował przeciwko pozwanej egzekucję która toczyła się pod sygnaturą akt KM 1292/11. W jej toku wyegzekwowano część należności, której saldo pozwana obecnie ustala. Wskazane przez powoda kwoty kapitału pochodzące z obu zawartych przez pozwaną umów kredytowych są niezgodne z uzasadnieniem pozwu. Sposób naliczania odsetek również nie wynika z treści umowy kredytowej. Powód ponadto nie przedstawił dowodów na to, iż powiadomił pozwaną o zaległościach w spłacie.

Pełnomocnik wywiódł, iż powód już w 2010 roku domagał się spłaty całości kredytu, co przeczy tezie o postawieniu w stan wymagalności dopiero w roku 2013. Wyliczenie przedstawione przez powoda nie pozwala ustalić rzeczywistej wysokości dochodzonego roszczenia, a z umowy nie wynika wysokość nominalna raty kapitałowej wraz z odsetkami umownymi, co w ocenie strony pozwanej przemawia za uznaniem, iż powód nie potrafi oznaczyć swojego roszczenia i udowodnić faktycznej jego wysokości (pismo procesowe, k. 61-64).

W odpowiedzi na powyższe pismem procesowym z dnia 21 marca 2014 roku odnosząc się do poszczególnych zarzutów powód przyznał, iż złożył i wniosek o nadanie klauzuli wykonalności na BTE wystawiony przeciwko M. D. oraz otrzymał klauzulę. Jak podniósł odpowiedzialność pozwanej jest to typowa solidarna odpowiedzialność dłużników i zgodnie z art. 372 k.c. przedawnienie lub zawieszenie biegu przedawnienia w stosunku do jednego z nich nie ma skutku wobec pozostałych. Każde z roszczeń ulega przedawnieniu zatem według odrębnych reguł. W dalszej części wskazał, iż wobec pozwanej skutecznie wypowiedział kredyt dopiero 21 lutego 2013 roku, co spowodowało postawienie w stan wymagalności całej kwoty roszczenia z tytułu obu umów kredytowych. Złożenie pozwu przerwało termin biegu przedawnienia. Odnosząc się do braku oznaczenia i udowodnienia roszczenia powód poparł argumentację przedstawioną w piśmie z dnia 7 lutego 2014 roku oraz załączone wyliczenia. Ostatecznie wskazał, iż prowadzone przeciwko pozwanej postępowanie egzekucyjne doprowadziło do przekazania na rzecz wierzyciela kwoty w łącznej wysokości 4 091,14 złotych, która została zaliczona na poczet zadłużenia z tytułu obu umów kredytu zgodnie z postanowieniem umowy tj.: kosztów egzekucyjnych, odsetek i kapitału (pismo procesowe, k. 73-74v).

Wobec skutecznego cofnięcia części żądania pozwu postanowieniem z dnia 24 lipca 2014 roku umorzono postępowanie obejmujące żądanie zapłaty ponad kwotę 323 776,71 złotych wraz z ustawowymi odsetkami (postanowienie, k. 110) .

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 listopada 2008 roku Bank (...) w A. zawarł z M. D. i pozwaną K. D. zwanymi dalej „Kredytobiorcą” umowę kredytową nr (...) na kwotę 200 000 złotych z przeznaczeniem na rozszerzenie działalności gospodarczej na warunkach określonych w regulaminie kredytowania i wskazanej umowie. Okres na jaki umowę zawarto przewidywał dokonanie całkowitej spłaty kredytu wraz z odsetkami do dnia 13 listopada 2018 roku w 40 ratach płatnych po 5 000 złotych co kwartał poza pierwszą i ostatnią ratą. Strony w umowie zawarły sposób oprocentowania kredytu według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w okresach, kiedy odsetki były naliczane ze wskazaniem, iż oprocentowanie kredytu w dniu zawarcia umowy wynosi 9 % stosunku rocznym i może ulec zmianie na podstawie uchwały Zarządu Banku. Zgodnie z umową kredytową odsetki od kredytu miały być naliczane w okresach miesięcznych i pobierane przez bank w terminach kwartalnych. Od kredytu niespłaconego w terminie określonym w umowie Kredytobiorca był zobowiązany do zapłaty odsetek o podwyższonej stopie procentowej przewidzianej dla kredytów przeterminowanych w wysokości 30 % w stosunku rocznym. Postanowienie z pkt. 12 umowy przewidywało, iż w stosunku do należności przeterminowanych lub wypowiedzianych Bank będzie prowadził egzekucję, a odzyskane kwoty w drodze egzekucji zaliczane będą w kolejności na spłatę: kosztów egzekucyjnych, odsetek i kapitału. Prawne zabezpieczenie tego kredytu stanowiła hipoteka na nieruchomości zabudowanej KW (...) i ubezpieczenie kredytu (...). O powstaniu zaległości w spłacie kredytu lub odsetek zgodnie z pkt. 14 postanowień umowy Bank miał zawiadomić Kredytobiorcę tylko jeden raz. Okres wypowiedzenia kredytu wynosił 30 dni. W pkt. 23 umowy Kredytobiorca oświadczał, iż poddaje się dobrowolnej egzekucji należności wynikającej z umowy do kwoty określonej w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji z czynności bankowej (dowód: umowa kredytu, nr (...) k. 13-13v)

W dniu 25 września 2009 roku Bank (...) w A. zawarł z M. D. i pozwaną K. D. zwanymi dalej „Kredytobiorcą” kolejną umowę kredytową o nr (...) na kwotę 100 000 złotych z przeznaczeniem na zakup samochodów na warunkach określonych w regulaminie kredytowania i wskazanej umowie. Okres na jaki umowę zawarto przewidywał dokonanie całkowitej spłaty kredytu wraz z odsetkami do dnia 23 września 2017 roku w 31 ratach po 3250 złotych, płatnych - poza pierwszą i ostatnią ratą – w ostatnim dniu kwartału. Strony podobnie jak w poprzedniej umowie zawarły sposób oprocentowania kredytu według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w okresach, kiedy odsetki były naliczane ze wskazaniem, iż oprocentowanie kredytu w dniu zawarcia umowy wynosi 17 % stosunku rocznym i może ulec zmianie na podstawie uchwały Zarządu Banku. Zgodnie z umową odsetki od kredytu miały być naliczane w okresach miesięcznych i pobierane przez bank w ostatni dzień kwartału. Od kredytu niespłaconego w terminie określonym w umowie Kredytobiorca był zobowiązany do zapłaty odsetek o podwyższonej stopie procentowej przewidzianej dla kredytów przeterminowanych w wysokości 21 % w stosunku rocznym. Postanowienie z pkt 12 umowy analogicznie jak przy poprzedniej umowie przewidywało, iż w stosunku do należności przeterminowanych lub wypowiedzianych Bank będzie prowadził egzekucję, a odzyskane kwoty w drodze egzekucji zaliczane miały być w kolejności na spłatę: kosztów egzekucyjnych, odsetek i kapitału. Prawne zabezpieczenie tego kredytu stanowiła hipoteka na nieruchomości objętej księgą wieczystą KW (...). O powstaniu zaległości w spłacie kredytu lub odsetek zgodnie z pkt. 14 umowy Bank miał zawiadomić Kredytobiorcę tylko jeden raz, a okres wypowiedzenia kredytu wynosił 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy – 7 dni (pkt.18 umowy). W pkt. 22 postanowienia umowy przewidywały, że Kredytobiorca poddaje się dobrowolnej egzekucji należności wynikającej z umowy do kwoty określonej w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji z czynności bankowej (dowód: umowa kredytu nr (...), k. 12-12v).

Zgodnie z postanowieniami powyższych umów integralną ich część stanowił Regulamin kredytowania działalności gospodarczej zwany (...), który określał obowiązujące w Banku (...) w A. warunki, zasady i tryb udzielania oraz spłaty kredytów oraz innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym związanych z finansowaniem działalności gospodarczej. Regulamin ten miał zastosowanie do kredytów udzielonych między innymi osobom fizycznym zwanych „Kredytobiorcą” wykonującym we własnym imieniu działalność gospodarczą. W § 12 ust. 1 postanowień Regulaminu

przez umowę kredytu Bank zobowiązywał się oddać do dyspozycji Kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a Kredytobiorca zobowiązywał się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu zgodnie z § 12 ust. 2 Regulaminu zawierana była na piśmie i określała między innymi stronę umowy. Zgodnie z § 27 Regulaminu o wypowiedzeniu kredytu Bank powiadamiał Kredytobiorcę, Poręczycieli oraz dłużników Banku z tytułu zabezpieczenia pisemnie. Termin wypowiedzenia kredytu wynosił 30 dni o ile umowa kredytowa nie przewidywała dłuższego terminu (dowód: regulamin kredytowania działalności gospodarczej, k. 76-79).

W dniu 16 lipca 2010 roku powód Bank (...) w A. wystąpił z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Łukowie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu Nr (...) z dnia 15 lipca 2010 roku przeciwko M. D.. W uzasadnieniu złożonego wniosku powód wskazał, iż bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony na podstawie ksiąg i dokumentów Banku, w którym figuruje wymagalne zadłużenie dłużnika M. D. w łącznej wysokości 311 906,62 złote, które powstało w wyniku nieterminowej realizacji zobowiązania dłużnika z tytułu umów kredytowych nr: (...) z dnia 14 listopada 2008 roku, (...) z dnia 25 lipca 2008 roku i (...) z dnia 25 września 2009 roku. Do wniosku dołączono wyciąg z ksiąg Banku (...) w A. ze wskazaniem, iż na zadłużenie składają się niezapłacony kredyt na sumę 302 000 złotych w tym zaległy kredyt wymagalny 20 295 złotych, odsetki za okres od 01.04.2010 do 30.06.2010 roku w kwocie 9406,62 i koszty w wysokości 500 złotych (dowód: wniosek o nadanie klauzuli wykonalności k. 2, wyciąg z ksiąg bankowych k. 3 - akt sprawy I Co 1169/10 SR Łuków).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 18 sierpnia 2010 roku nadano klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 15 lipca 2010 roku wystawionemu przez Bank (...) w A. przeciwko dłużnikowi M. D. z ograniczeniem jego odpowiedzialności do kwot: 400 000 złotych z umowy nr (...), 100 000 złotych z umowy nr (...) i 200 000 złotych z umowy nr (...) oraz zastrzeżeniem, iż odsetki umowne będą naliczane od dnia 1 lipca 2010 roku od poszczególnych kwot kredytu w stosunku rocznym (dowód: postanowienie, k. 18 akt sprawy I Co 1169/10, bankowy tytuł egzekucyjny k. 2 akt KM 1325/10)

Przedkładając tytuł wykonawczy powód wniósł do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łukowie wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko M. D.. Wniosek ten obejmował kwotę należności głównej w wysokości 302 000 złotych w tym zaległy kredyt wymagalny 22 295 złotych, odsetki umowne za okres od 01.04.2010 do 30.06.2010 w kwocie 9406,62 złote i koszty sądowe oraz koszty postępowania egzekucyjnego w kwocie 500 złotych. Wszczęto i skutecznie prowadzono postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 1325/10 uzyskując częściowe zaspokojenie roszczeń (dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji k. 1, pismo powoda k. 4,48,53, 96 tomu I akt KM 1325/10, pismo komornika skierowane do powoda k. 6, pismo powoda k.9 tomu II akt KM1325/10).

W dniu 22 czerwca 2011 roku powód Bank (...) w A. wystąpił z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Łukowie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu Nr (...) z dnia 17 sierpnia 2011 roku przeciwko pozwanej K. D.. W uzasadnieniu złożonego wniosku powód wskazał, iż bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony na podstawie ksiąg i dokumentów banku, w którym figuruje wymagalne zadłużenie dłużnika K. D. w łącznej wysokości 166 439,18 złotych, a które powstało w wyniku nieterminowej realizacji zobowiązania dłużnika z tytułu umowy kredytowej nr (...) z dnia 14 listopada 2008 roku. Do wniosku dołączono wyciąg z ksiąg Banku (...) w A. z dnia 17 sierpnia 2011 roku ze wskazaniem, iż na zadłużenie składa się niezapłacony kredyt na sumę 160 000 złotych w tym zaległy kredyt wymagalny w kwocie 10 000 złotych, odsetki za okres od 01.07.2011 do 30.07.2011 r. w kwocie 1439,18 złotych i koszty w wysokości 5000 złotych (dowód: wniosek o nadanie klauzuli wykonalności k. 2, wyciąg z ksiąg bankowych k. 3 - akt sprawy I Co 1145/11 SR Łuków, bankowy tytuł egzekucyjny Nr (...) k. 2 akt KM 1292/11).

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 4 października 2011 roku nadano klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 17 sierpnia 2011 roku wystawionemu przez Wierzyciela - Bank (...) w A. przeciwko dłużniczce K. D. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do kwoty 400 000 złotych.

Po uzyskaniu klauzuli wykonalności pozwany w dniu 30 listopada 2011 roku wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łukowie z wnioskiem o wszczęcie egzekucji przeciwko pozwanej K. D. (dowód: wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego k. 1 akt KM 1292/11).

Na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Łukowie z dnia 4 października 2011 roku w sprawie I Co 1145/11 postanowieniem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 27 lipca 2012 roku wydanym w sprawie sygn. akt II Cz 176/12 oddalono wniosek wierzyciela Banku (...) w A. o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) wystawionemu w dniu 17 sierpnia 2011 roku przeciwko dłużniczce K. D.. Podstawą oddalenia wniosku o nadanie bankowemu tytułowi klauzuli wykonalności była, jak wynika z uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie, wadliwość oświadczenia K. D. w przedmiocie poddania się egzekucji. Postanowieniem z dnia 21 września 2012 roku wydanym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łukowie w sprawie KM 369/12 na podstawie art. 825 pkt 2 k.c. umorzono postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec pozwanej zwracając wierzycielowi tytuł wykonawczy (dowód: postanowienie, k. 13 akt sprawy I Co 1154/11, postanowienie k. 61 akt sprawy KM 369/12)

Pismem z dnia 17 stycznia 2013 roku Bank (...) w A. wypowiedział pozwaną K. D. umowy kredytów nr (...) z dnia 14 listopada 2008 roku i nr (...) z dnia 25 września 2009 roku z powodu niedotrzymania przez Kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu określonych we wskazanych umowach z zachowaniem 30 – dniowego okresu wypowiedzenia w trybie natychmiastowym. Korespondencję z wypowiedzeniem umów pozwana K. D. odebrała w dniu 22 stycznia 2013 roku (dowód: zawiadomienie o wypowiedzeniu umów kredytowych wraz z potwierdzeniem odbioru, k. 14, 15).

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie zgromadzonych w sprawie wskazanych powyżej dowodów. Odnosząc się do dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, należy wskazać, iż żadna ze stron nie zgłaszała zastrzeżeń, co do ich prawdziwości. Sąd z urzędu nie dostrzegł również jakichkolwiek podstaw do zakwestionowania ich mocy dowodowej. Stąd też, ta kategoria dowodów została obdarzona w całości walorem wiarygodności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód po zmodyfikowaniu roszczenia dochodził zasądzenia od pozwanej K. D. kwoty 323 776,71 złotych z odsetkami ustawowymi od kwoty 287 297,60 złotych od dnia 22 lutego 2013 roku do dnia zapłaty i od kwoty 36 479,11 złotych od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty jako należności wynikających z zawarcia umów kredytowych nr (...) z dnia 14 listopada 2008 roku i (...) z dnia 25 września 2009 roku, które zostały skutecznie wypowiedziane. Pozwana w toku całego postępowania potwierdzała okoliczność zawarcia wskazanych umów i nie negowała faktu skutecznego ich wypowiedzenia podnosząc jednak zarzut przedawnienia roszczeń.

Kwestia momentu w jakim doszło do skutecznego wypowiedzenia pozwanej K. D. umów kredytowych jest kluczowa dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy i podlega rozważaniom w pierwszej kolejności, gdyż jest niezbędna do oceny zasadności roszczenia powoda.

Wypowiedzenie umowy jest prawem kształtującym, które realizowane jest przez oświadczenie złożone drugiej stronie umowy (art. 61 k.c.). Z uwagi na szczególne skutki wypowiedzenia, do których należy rozwiązanie węzła obligacyjnego, uznać należy, że zgodnie z art. 60 k.c. zachowanie takie nie powinno pozostawiać żadnych wątpliwości co do prawidłowości jego złożenia.

Okoliczność, iż w dniu 20 lipca 2010 roku powód wystąpił do Sądu Rejonowego w Łukowie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 15 lipca 2010 roku przeciwko M. D., który to tytuł zawierał w sobie również umowy kredytowe nr (...) i wymagalne nimi zadłużenie, przemawia za słusnością podniesionego zarzutu przedawnienia. W ocenie Sądu strona pozwana stoi na właściwym stanowisku, iż kredyt skutecznie został wypowiedziany pozwanej już w chwili wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 15 lipca 2010 roku

przeciwko M. D., mimo, że pozwana de facto nie była stroną postępowania w sprawie I Co 1169/10 prowadzonego przed Sądem Rejonowym w Łukowie.

Analiza przedstawionych umów kredytowych będących podstawą roszczenia o zapłatę prowadzi do przekonania, iż pozwana K. D. zawierając omawiane umowy kredytowe wspólnie z mężem M. D., nie występowała w nich jako wyrażający zgodę na zaciągnięcie kredytu współmałżonek. Konstrukcja wskazanych umów w części przeznaczonej dla oznaczenia stron również potwierdza, iż umowy zawierane były przez jednego Kredytobiorcę występującego w osobach dwojga współmałżonków. Za takim uznaniem przekonuje również treść Regulaminu Kredytowania działalności gospodarczej stanowiącego integralną część umów kredytowych, gdzie nie wyodrębniono zapisów dotyczących współkredytobiorców czy współmałżonków wskazując precyzyjnie w § 2 pkt 5, iż Kredytobiorca jest to strona umowy, której przedmiotem jest udzielenie kredytu lub innego produktu obciążonego ryzykiem kredytowym.

W ocenie Sądu powodowy Bank zawierając przedmiotowe umowy kredytowe traktował pozwaną i jej męża jako jednego Kredytobiorcę – stroną umowy kredytowej. Świadczy o tym również fakt, iż dla każdej z umów ustalił spłatę tylko „jednej” raty. Ponadto w żadnym postanowieniu umów kredytowych ani stanowiącego ich integralną część Regulaminu nie określono odrębnych zasad odpowiedzialności zaciągających kredyt za jego spłatę, posługując się jedynie sformułowaniem: „kredytobiorca będzie zobowiązany”, „niespłacenia przez kredytobiorcę zadłużenia” etc.

Stroną umowy kredytu są „wszyscy „współkredytobiorcy łącznie. Samodzielność współkredytobiorców, odnosić się może do wykonywania uprawnień wynikających z umowy kredytu, natomiast nie do dysponowania samym stosunkiem prawnym jako takim. Umowa zawarta przez bank z kilkoma osobami, które wspólnie tworzą jedną jej stronę, powinna być w ten sam sposób wypowiedziana, rozwiązana czy zmieniona. Uprawnienie do samodzielnego zniesienia stosunku prawnego jedynie w stosunku do jednego współkredytobiorcy musi wyraźnie wynikać z umowy (regulaminu), albowiem tak daleko idącego skutku nie można bowiem domniemywać. Innymi słowy, powód nie wykazał, by w oparciu o umowy kredytowe lub Regulamin była dopuszczalna sytuacja, iż umowa kredytowa zostaje skutecznie wypowiedziana tylko w stosunku do jednego ze współkredytobiorców.

Powód utrzymuje, że skutecznie wypowiedział umowy kredytowe, pozwana zgadza się z tym stwierdzeniem ale przyjmuje, iż skutek wypowiedzenia nastąpił w dacie wyprowadzenia umowy pismem skierowanym do współkredytobiorcy tj. męża pozwanej. Nie bez znaczenia jest również fakt wystawienia przeciwko pozwanej bankowego tytułu egzekucyjnego i wystąpienie o nadanie tytułowi klauzuli wykonalności wnioskiem z dnia 17 sierpnia 2011 roku, a więc sprzed daty dokonania „wypowiedzenia „ pismem z dnia 17 stycznia 2013 roku. Skoro bankowy tytuł egzekucyjny zawiera oświadczenie, że stwierdzona nim należność jest wymagalna, to nie ulega wątpliwości, iż stwierdzenie wymagalności może nastąpić po skutecznym dokonaniu wypowiedzenia umowy. Powód wykazał daleko idącą niekonsekwencję przyjmując, że należność jest wymagalna i podejmując próbę egzekwowania należności, a następnie dokonania „wypowiedzenia „ umowy. Jeśli powód uznaje, że skutecznie wypowiedział umowy kredytu, to należy uznać, iż skutek ten dotyczy strony umowy a nie „części „ strony umowy kredytu.

Powód wprawdzie próbował dowieść, że w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z typową odpowiedzialnością solidarną dłużników i przedawnienie lub zawieszenie w stosunku do jednego z dłużników nie ma skutku wobec pozostałych. Wywody w tym zakresie trudno jednak uznać za trafne.

Solidarność dłużników polega na tym, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych. Aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani w sposób powyżej wskazany (art. 366 k.c.). Jednakże nadanie odpowiedzialności kilku zobowiązanym charakteru solidarnego - i uzyskanie takiej uprzywilejowanej pozycji przez wierzyciela - ustawodawca sformalizował w sposób wskazany w art. 369 k.c., który stanowi, że zobowiązanie jest solidarne, jeżeli to wynika z ustawy lub czynności prawnej. Oznacza to, że u źródeł solidarności znajdować się musi konkretny przepis prawa bądź zastrzeżenie umowne. W literaturze i orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, że solidarności domniemywać nie można. Klauzula umowna zastrzegająca solidarność dłużników musi bądź zawierać określenia „zobowiązanie solidarne”, „solidarność”, bądź też

odwoływać się do przepisów art. 366 k.c. Nie można przy tym pominąć, iż dopuszcza się przy tym, że solidarność można zastrzec nie używając tego określenia i nie odwołując się do treści art. 366 k.c. czy 367 k.c., ale opisując cechy zobowiązania solidarnego.

Powyższe oznacza, że w przypadku solidarności biernej strony powinny w umowie wskazać, że każdy z dłużników jest zobowiązany do spłaty całości świadczenia, wierzyciel może żądać spełnienia świadczenia w całości przez jednego lub kilku (wszystkich) dłużników, a spełnienie świadczenia przez jednego dłużnika zwalnia pozostałych, gdyż wszyscy dłużnicy pozostają zobowiązani do czasu całkowitego zaspokojenia wierzyciela (tak M. Pyziak-Szafnicka (w:) System prawa prywatnego, s. 293). Decydujące znaczenie ma zatem sformułowanie, że każdy z zobowiązanych odpowiada za całość długu, a wierzyciel ma prawo wyboru, od którego z dłużników i w jakiej części będzie dochodził spełnienia świadczenia. Przepis art. 372 kpc stanowiący, że przerwanie lub zawieszenie biegu przedawnienia w stosunku do jednego z dłużników solidarnych nie ma skutku względem współdłużników ma zastosowanie wówczas, kiedy świadczenie stało się wymagalne. Powołany przepis nie wzmacnia argumentacji powoda żądającego zasądzenia od pozwanej wskazanej należności pieniężnej.

Reasumując wobec pozwanej doszło do skutecznego upływu terminu przedawnienia jeszcze przed wniesieniem powództwa w dniu 12 września 2013 roku, a bieg tego terminu rozpoczął się z chwilą postawienia kredytów w stan wymagalności, tj. w dniu 15 lipca 2010 roku. Zgodnie z treścią art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenie okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Powodowy Bank jest niewątpliwie przedsiębiorcą, do którego zakresu działania należy między innymi udzielanie kredytów i ta właśnie okoliczność ma decydujące znaczenie, na tle art. 118 k.c., dla przyjęcia w rozpatrywanej sprawie trzyletniego terminu przedawnienia. Natomiast z treści art. 123 k.c. wynika, że bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, albo przez wszczęcie mediacji. W orzecznictwie istnieje pogląd, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia (tak uchwała Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2004 r. w sprawie III CZP 101/03, wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 2012 r. w sprawie II CSK 203/11).

Przyjmując za ustaloną okoliczność skutecznego wypowiedzenia umów kredytowych, której to pozwana nie zaprzeczyła (kwestionowała jedynie datę postawienia w stan wymagalności) oraz fakt, iż powodowy Bank nie traktował pozwanej jako odrębnego Kredytobiorcy, Współmałżonka Kredytobiorcy czy Poręczyciela – a oznaczył pozwaną w umowach wprost i jednolicie jako drugą osobę tej samej strony umowy zwanej „Kredytobiorcą” a zatem współkredytobiorcą zasadnym jest przyjęcie, że jeśli skutecznie wszczął egzekucję przeciwko współmałżonkowi pozwanej M. D. na podstawie wystawionego przez siebie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 15 lipca 2010 roku nr (...) zaopatrzonego następnie w klauzulę wykonalności, obejmującego również należności wynikające z obu wskazanych w pozwie umów kredytowych, a egzekucja tych należności częściowo skuteczna prowadzona była w sprawie KM 1325/10, to wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności na podstawie którego wszczęto postępowanie egzekucyjne w sprawie KM369/12 wobec pozwanej K. D., nie może być traktowane jako czynność przerywająca bieg terminu przedawnienia co do jej osoby. Należy zdecydowanie podkreślić, iż w istocie powód nie uzyskał tytułu wykonawczego. Zatem czynność złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, bez uzyskania pozytywnego rozstrzygnięcia, nie może skutecznie doprowadzać do przerwania biegu terminu przedawnienia w stosunku do pozwanej. Jedynie uzyskanie tytułu wykonawczego można by potraktować jako czynność zmierzającą do egzekwowania, czyli przerywającą bieg terminu przedawnienia. W tym miejscu należy się odwołać do regulacji z art. 372 kc, podnosząc, że wszczęcie egzekucji przeciwko współkredytobiorcy nie ma skutku w stosunku do pozwanej.

Kolejny zarzut pozwanej co do nieoznaczenia i nieudowodnienia roszczenia jawi się również jako słuszny. Obowiązek udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.) reguluje art. 6 k.c. (ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne). W procesie cywilnym strony

mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Reguły rozkładu ciężaru dowodu, stosowane przez Sąd w fazie wyrokowania, mają fundamentalne znaczenie dla dokonania prawidłowej oceny wykonania przez każdą ze stron obowiązku dowodzenia w zakresie przesłanek uzasadniających roszczenie lub zwalniających stronę pozwaną od konieczności jego spełnienia. Obowiązkiem Sądu jest ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania (subsumcji) w odpowiednią podstawę prawną. Jeśli ustalenia takiego dokonać nie można, to fakt ten niweczy zasadność powództwa i to niezależnie od tego, czy pozwana z kolei udowodniła podstawy faktyczne przyjętej linii obrony czy też nie. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, że powinnością powoda było udowodnienie sposobu wyliczenia kwot wynikających z wypowiedzianych umów kredytu.

Ponadto, powód postanowieniem Sądu wydanym na rozprawie z dnia 25 kwietnia 2014 roku został zobowiązany do przedstawienia wykazu obejmującego daty i wysokość wpłat dokonywane przez pozwaną lub jej męża w ciężar umów kredytu objętych niniejszym pozwem w terminie jednego miesiąca – zobowiązania powyższego powód nie wykonał i nie wskazał przyczyn dla jakich zaniechał realizacji postanowienia Sądu.

Zasadnym jest uznanie, iż powód nie wykazał szczegółowego rozliczenia obydwu umów kredytowych umożliwiających ewentualne sprecyzowanie kwot jakie były przekazywane w toku prowadzonych postępowań egzekucyjnych od pozwanej K. D. i jej męża M. D. na poszczególne umowy kredytowe z podziałem na kapitał, odsetki i koszty. Przedstawione zaś zestawienie (vide: k. 45-48v) oraz ustne potwierdzenie faktu uzyskania od pozwanej kwoty 4091,14 złotych Sąd uznał za wysoce niewystarczające. W świetle powyższego uznać należało, że powód pomimo obciążającego go ciężaru dowodu w wykazaniu zasadności roszczenia nie podolał powyższemu, zatem powództwo zobowiązania wynikającego z umów o kredyt objętych zgłoszonym w sprawie niniejszej żądaniem i tak podlegałoby oddaleniu.

Ubocznie należy odnieść się również do zarzutu niewłaściwości funkcjonalnej niniejszego Sądu do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy podniesionego przez pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. W tym zakresie Sąd w pełni podziela stanowisko powoda zaprezentowane w piśmie procesowym z dnia 27 stycznia 2014 roku (data wpływu). Pojęcie sprawy gospodarczej, co do zasady, zawiera w swej definicji trzy elementy: są to sprawy pomiędzy przedsiębiorcami, ze stosunków cywilnych oraz mieszczą się one w zakresie prowadzonej przez przedsiębiorców działalności gospodarczej. Podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, będący osobą fizyczną, osobą prawną i jednostką organizacyjną nie będącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Treść umów nie pozwala na określenie, iż pozwana zawierała je jako przedsiębiorca, a wprost przeciwnie wynika z nich, iż działała jako osoba fizyczna. Wykazywany przez pozwaną natomiast cel na jaki przeznaczane miały być środki uzyskane z kredytów – na jakim opierała przekonanie o właściwości Sądu Gospodarczego - nie ma znaczenia dla ustalenia właściwości funkcjonalnej Sądu. Wobec powyższego, zarzut niewłaściwości tut. Sądu do rozpoznania niniejszej sprawy, należało uznać za bezzasadny.

Podniesiony w sprzeciwie zarzut sprzeczności z ustawą i zasadami współżycia społecznego postanowień o odsetkach karnych w ocenie Sądu o ile miałyby stanowić podstawę rozstrzygnięcia, to nie jest zasadny i w tym zakresie należy podzielić stanowisko powoda. Brak spłaty zobowiązań powodował naliczenie odsetek karnych od przeterminowanego zobowiązania czego pozwana była świadoma gdyż możliwość ich naliczenia wynikała bezpośrednio z postanowień zawartych umów kredytowych (pkt.11). Taki sposób kształtowania stosunku zobowiązaniowego nie jest sprzeczny, co do zasady z ustawą jak i zasadami współżycia społecznego, których to naruszenie pozwana bliżej nie sprecyzowała .

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia treść art. 98 § 1 k.p.c., wyrażającego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na kwotę zasądzonych kosztów procesu składa się kwota 7200 złotych tytułem zastępstwa procesowego i kwota 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy, powyższe rozważania i na podstawie wyżej powołanych przepisów, Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.